

JAN VAN DE VOORT, COUNTRY MANAGER BAYER CROPSCIENCE NEDERLAND

‘Wij zijn een innov

Bayer viert dit jaar zijn 150-jarig bestaan. De multinationale onderneming met een jaaromzet van veertig miljard euro is allang geen puur chemieconcern meer. Zo investeert de divisie CropScience steeds meer in de biologische gewasbescherming. Binnen nu en vijf jaar hoopt Bayer zo’n vijf procent van de gewasbeschermingsomzet uit de biologische middelen te halen, vertelt Jan van de Voort, country manager van Bayer CropScience Nederland.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Precies 150 jaar geleden startte Friedrich Bayer samen met zijn compagnon Weskott een bedrijfje in synthetische kleurstoffen. Anderhalve eeuw later is Bayer een multinational met 110.000 werknemers en een jaaromzet van veertig miljard euro. Het door Felix Hoffmann in 1899 op de markt gebrachte aspirientje was een van de succesnummers van Bayer, dat zich tegenwoordig onder het motto ‘Bayer: Science for a better Life’ beweegt op vrijwel alle levensterreinen. Het bedrijf, dat sinds 2010 vanuit de hoofdvestiging Leverkusen wordt geleid door de Amerikaanse Nederlander Marijn Dekkers, is georganiseerd in drie divisies: HealthCare, MaterialScience en CropScience (geleid door Liam Condon vanuit het mondiale hoofdkantoor in Monheim). Bayer vestigde zich in 1913 in Nederland. Dit hele jaar wordt de honderdste verjaardag van de vestiging in Nederland gevierd met verschillende evenementen. De Nederlandse takken van de drie divisies maken een jaarlijkse omzet van circa 445 miljoen euro en stellen rond 890 personen te werk. De verkooporganisatie van Bayer Nederland is gevestigd in Mijdrecht. Daar spreken we Jan van de Voort, country manager van Bayer CropScience Nederland, en Joris Roskam, crop

manager fruit, boomkwekerij en bloembollen. De bloembollenpoot bestaat verder uit technisch adviseur Michel Jansen en technisch specialist Peter Versluis.

Bayer CropScience ontplooit steeds vaker activiteiten die niet direct product gerelateerd zijn. Wat is daarvan de achtergrond?

Joris Roskam: “Inderdaad verschuiven we onze aandacht van puur productgebonden naar wat bredere aandachtsvelden. ‘Services’ is een steeds belangrijker onderdeel van mijn werk. Phyto-bac, een systeem om afvalwater biologisch te zuiveren van resten van gewasbeschermingsmiddelen, is daar een voorbeeld van. Dat soort projecten zijn niet omzet gerelateerd, maar dienen uiteindelijk natuurlijk wel om onze strategische positie ook in de bloembollen veilig te stellen.”

Jan van de Voort: “Wij willen kwalitatief en op lange termijn producten op de markt brengen die in de hele keten duurzame productiewijzen bevorderen met zo weinig mogelijk schadelijke milieueffecten. Vandaar dat wij naast de concrete meer korte termijn omzetdoelen veel aandacht hebben voor de lange termijn. Innovatie is daarbij een sleutelwoord; Bayer besteedt gemiddeld zo’n 11 procent van de omzet aan research &

atief bedrijf'

development. Vanuit de geschiedenis staat Bayer te boek als chemieconcern, maar bijvoorbeeld op het gebied van gewasbescherming investeren we veel in biologische gewasbeschermingproducten. Vorig jaar hebben we het in de Verenigde Staten gevestigde bedrijf AgraQuest overgenomen, een wereldwijde leverancier van biologische bestrijders op basis van natuurlijke micro-organismen. Het gaat daarbij om biologische preparaten met een bewezen, wetenschappelijk onderbouwde werking, die in Nederland gewoon door de Ctgb-toelatingsprocedure gaan. Zonder bewezen meerwaarde krijg je geen toelating."

Hoe zien jullie de combinatie tussen chemische en biologische gewasbescherming?

Joris: "In het kader van de geïntegreerde gewasbescherming is er voor beiden een plek. De uitdaging is daar concepten voor te ontwikkelen, waarin de beide lijnen elkaar versterken en ondersteunen. Denk aan een totaal schema van vijf of zes bespuitingen met twee of drie toepassingen van biologische middelen. Zulke geïntegreerde concepten zijn vooral interessant voor de voedselgewassen, die absoluut vrij moeten zijn van chemische residuen."

De Nederlandse land- en tuinbouwers gaan steeds verantwoordelijker om met gewasbeschermingsmiddelen. Wat is in dit kader jullie oordeel over de bloembollensector?

Joris: "Het verschil met de voedselgewassen is dat de rem van de residuen er niet is. Dat betekent dat een bollenteler zich soms net wat minder strikt aan de toelatingsvoorschriften denkt te kunnen houden dan een teler van voedselgewassen. Dan sta je er als sector al gauw slecht op, dat is best zorgelijk. Voor ons als fabrikant is het heel belangrijk dat men zich

houdt aan de toelatingsvoorschriften. De distributie heeft daar een belangrijke voorlichtende taak in."

De handel is in de eerste plaats omzet gedreven en staat dicht bij de teler. Is de handel zich voldoende bewust dat 'de maatschappij' de sector met argusogen volgt?

Jan: "Wij doen alleen zaken met gerenommeerde partijen. Wel vinden we dat Agrodis als branchevereniging van de handel samen met de industrie nog meer vaart kan zetten achter een tracking & tracing systeem tot aan de teler toe. Wij als fabrikanten staan dicht bij de media, wij merken elke dag hoe belangrijk transparantie is."

Waar liggen momenteel in de bloembollensector de grootste knelpunten?

Joris: "In de vuurbescherming is een voldoende breed pakket beschikbaar, dat geldt in mindere mate ook voor de insecticiden. In de onkruidbestrijding - herbiciden - zijn de mogelijkheden beperkter, maar de grootste zorgen zijn er rondom de virus- en de aaltjesbestrijding. Voor al deze knelpunten zijn we bezig met het screenen van nieuwe stoffen, maar dat is wel een kwestie van lange adem. De bloembollensector is te klein om daar specifiek nieuwe actieve stoffen voor te ontwikkelen, maar we kunnen wel op basis van de binnen het concern beschikbare actieve stoffen unieke producten en formuleringen ontwikkelen. Ons voordeel daarbij is dat we veel onderzoek zelf kunnen uitvoeren. Voor de bloembollen gebeurt dat tegenwoordig op twee platforms. In Egmond (fa Apeldoorn) hebben we demovelden en proeven liggen met de nadruk op de voorjaarsbloei; in de Noordoostpolder, bij de firma Balk, staan de zomerbloei als gladiool en de lelie centraal."

Het belang van de sector om een middel voor een klein gewas in de benen te houden kan wel eens bijten met het economische belang van de fabrikant.

Jan van de Voort: "Ik ken geen voorbeeld van een middel dat door ons zelf uit de markt is genomen, zonder dat er een alternatief beschikbaar was. Soms moet je wel eens een punt achter een middel zetten omdat de nadelige stoffeigenschappen op basis van de nieuwste inzichten niet meer weerlegbaar zijn."

"Het Fonds Kleine Toepassingen vervult een belangrijk rol om bepaalde middelen voor 'microcrops' beschikbaar te houden. Dat kan soms wel enige soepelheid van de sector vragen. Zo kan een uitbreiding van de spuitvrije zone van belang zijn om een toelating te behouden of te verkrijgen; telerorganisaties zijn daar nogal eens star in. Er ligt sowieso een belangrijke taak voor brancheorganisaties als KAVB en Agrodis om ons als producenten tijdig op de hoogte te stellen van knelpunten."

Wat vindt Bayer van de nieuwe etiketteringsvoorschriften in het kader van het WG-traject?

Joris: "Die voorschriften, die voor de herbiciden en insecticiden in 2014-2015 ingaan en voor de fungiciden een jaar later, betekenen dat er voor elk middel een maximaal aantal toepassingen gaat gelden. Onze dossiers zijn daar al op gebaseerd, dus wij vinden die wijziging niet onlogisch. Het betekent wel dat wij als fabrikanten voor de samenstelling van een goed schema producten van andere fabrikanten een plek moeten geven. Dat is ook helemaal niet zo erg, het sluit aan bij wat in de praktijk al gebruikelijk is."

Jan: "Bloembollen is wat dat betreft een apart gewas, er wordt soms wel 15 keer tijdens een teelt gespoten, dat heb je wereldwijd in de grote gewassen niet. Wil je daar van afwijken specifiek voor de

bloembollen, dan wordt dat qua dossiervorming moeilijk, zo niet onmogelijk."

Kan Bayer voldoende uit de voeten met de zonale toelating?

Jan: "Dat is nog heel complex, er is nog behoorlijk wat werk aan de winkel voordat alle 27 landen dezelfde regeltjes en procedures hanteren. We zien toch nog veel nationale koppen op de algemene regels. Zo stelt Nederland als waterrijk gebied nogal eens aanvullende, nationale eisen."

Bayer doet veel aan een dialoog met de samenleving, maar dat lijkt in de 'bijendiscussie' weinig zoden aan de dijk te zetten. De studie die de Gezondheidsraad gaat doen naar blootstellingsrisico's voor omwonenden zal wellicht ook consequenties hebben..

Jan: "De bijendiscussie is heel lastig, mede omdat de emoties hoogtij vieren en de onwetendheid van de burgers omtrent hoe boeren en tuinders werken toeneemt. Toch blijven we inzetten op goede voorlichting, ook richting de distributiespecialisten, die ook niet altijd precies weten hoe het zit. Op Europees niveau zijn we een gerechtelijke procedure gestart tegen het Europese verbod op neonicotinoiden. Het gaat ons daarbij vooral om het principe dat dit verbod op wetenschappelijke en disproportionele gronden - onvoldoende belangenafweging - onterecht is."

Wat het onderzoek naar het blootstellingsrisico voor omwonenden betreft: we zullen daar meer specifieke studies over moeten aanleveren, want die zijn nu merendeels uitgevoerd voor de toepassers. Maar ik verwacht dat daar geen beperking voor toelatingen uit voortvloeien. Wel zal het belang van een goede dialoog met de omgeving toenemen: Good neighbourhood practices, daar draait het ook hier om."